

هنر مدرنیسم

ساندرو بکولا

مترجمان: رویین پاکباز، احمدرضا تقاء و...

فرهنگ معاصر

کتاب حاصل ده سال کار پژوهشی مؤلف است شامل یک دوره‌ی علم، فلسفه، سیاست و تاریخ اجتماعی که بر جنبه‌های ارتباطی آنها و پیوندشان با جریان هنر این دوران تأکید می‌ورزد. پژوهش‌هایش علاوه بر سبک‌ها و جنبش‌های هنری، ویژگی‌های زندگی و آثار بسیاری از هنرمندان قرون ۱۹ و ۲۰ را دربر می‌گیرد.

کتاب با ذکر مقدمه‌ای درباره‌ی تزیینات اصلی در سه بخش به مباحث پارادایم جدید (پایان عصر مدرن، واقعیت تصویری و آغاز مدرنیسم، واقعیت نامشهود و زیبایی‌شناسی کلیت، پارادایم جدید در جهان‌نگری عصر مدرنیسم)، بحران و بازسازی (بحران و بازسازی، طغیان سیاسی علیه فکر مدرنیستی، پیروزی و کامیابی) و تجزیه و زوال (از دست‌رفتن واقعیت تا پایان مدرنیسم) پرداخته است و در پی آن است تا شناخت ما را از هنر مدرن عمق بخشیده یا حتی دگرگون سازد.

مؤلف با آن که شیوه‌ی تاریخی را برگزیده، اما قصد ندارد کتابی درباره‌ی تاریخ مدرنیسم به نگارش درآورد. وی تحت عنوان «هنر سده‌ی نوزدهم» سرعت روزافزون تحولات در تمامی عرصه‌های زندگی را تجربه‌ای سرنوشت‌ساز دانسته که هنرمندان نیز در آن سهیم بودند. واقعیت تصویری و آغاز مدرنیسم مبحث دیگری است که مؤلف به آن پرداخته است..

در بحث واقعیت نامشهود و زیبایی‌شناسی کلیت به این موضوعات پرداخته می‌شود:

- کلیت به مثابه جاودانگی و بخش‌ناپذیری: هنر نایف و پریمیتوو (هنر پریمیتوو و اولویت جادو، آنری روسو و اولویت اعتقاد)
- کلیت به مثابه ساختار: از کوبیسم تا نئوپلاستیسیسم
- (ژرژبراک، پابلو پیکاسو و اولویت فرم)

- کلیت به مثابه نیرو: از فوویسم تا اکسپرسیونیسم انتزاعی

(آنری ماتیس و اولویت رنگ، واسیلی کاندینسکی و اولویت غریزه)

مؤلف تحت عنوان پارادایم جدید در جهان‌نگری عصر مدرنیسم به جهان‌نگری فیزیک مدرن، انسان‌نگری روانکاوانه و انقلاب اجتماعی پرداخته است. به باور مؤلف روند تحول در هنر حکایت از فرآیند سازنده‌ی پارادایم جدیدی است که خودشناسی انسان‌ها و شناخت آنها از جهان را مشخص می‌کند.

سپس سه عنوان کلی بحران و بازسازی، طغیان سیاسی علیه فکر مدرنیستی، و پیروزی و کامیابی ارائه شده است.

مؤلف پس از پرداختن به مباحث آرمان‌سازی پیشرفت: فوتوریسم، رازگونه‌سازی پیشرفت: سوپره ماتیسیم، مأموریت برای پیشرفت: کنستراکتیویسم، سرپیچی از پیشرفت: داداییسم، مسئله‌ی پیشرفت و ماهیت منریسم بحث چاره‌های نافرجام: بارک مدرن را مورد توجه قرار می‌دهد

بکولا بحث پایانی بخش سوم را که مطالب درخوری را نیز دربر گرفته است تحت عنوان پیروزی و کامیابی به پیش برده و تحت عناوین: خلسه و مراقبه: رماتیسم انتزاعی، رسانه همانا پیام است: رئالیسم مدرن (جسیپر جانز و رابرت راشنبرگ، پاپ آرت امریکایی، اسطوره امریکا و پاپ‌آرت انگلیسی، نوو رئالیسم، هیپررئالیسم، معنای پاپ‌آرت ونو و رئالیسم)، ایدئولوژی «امیر غیرشخصی» کلاسیسیسم انتزاعی (انتزاع پسانقاشانه، مینیمال آرت، کانکریت آرت، آپ‌آرت و کینتیک آرت)، جادو و آیین: سمبولیسم مدرن (خلا و نماد انتزاعی، یُزف بویس و ضعف در اظهار تأسف، کوششی برای تفسیر، آرته پورا و لندآرت)، ارزیابی (درباره‌ی ساختار و پویای تحول هنری، درباره‌ی مسئله‌ی ارزش‌ها) به این موضوع پرداخته است.

وی در بحث ساختار و پویای تحول هنری با ذکر اینکه هم در تحول هنری قرن نوزده و هم در تحول مدرنیسم می‌توان الگویی را تشخیص داد، به جدول ارائه شده در کتاب شامل گستره‌ی پژوهش حاضر - از فرانسیسکو گویا تا یوزف بویس - می‌پردازد. وی سپس مسئله‌ی کلی تحول تاریخی و ارزش فرهنگی دوره‌ها و جنبش‌های هنری مختلف را مورد بررسی قرار داده است.

در بخش تجزیه و زوال نویسنده تحت عنوان از دست رفتن واقعیت: پایان مدرنیسم در مبحث یک نگاه تاریخی، به بحران خودشیفتگی، و هنر عصر پست مدرن می‌پردازد. به نظر وی تحولات هنری دهه‌های ۱۹۸۰ که پست مدرن نام گرفته‌اند فروپاشی پرشتاب ارزش‌ها و معیارهای هنری پذیرفته شده را منعکس می‌کنند..